

17.5.2017

Valtiovarainministeriölle

Saaristoasiain neuvottelukunnan lausunto
hallituksen esitysluonnoksesta saaristolain
muuttamiseksi

VM 037:00/2016

Saaristoasiain neuvottelukunta esittää kunnioittavasti hallituksen esitysluonnoksesta saaristolain muuttamiseksi seuraavaa:

a Hallitus esittää, että saaristolain 2 §:n valtiota ja kuntia koskeva yleisvelvoite huolehtia saariston kehityksestä laajennetaan koskemaan myös maakuntia. Sank kannattaa esitettyä saaristolain 2 §:n muutosta ja yhtyy myös lakimuutoksen perusteluihin.

Hallituksen esittämä uusi SaarL 2 § : *Lain tarkoitus*

"Valtion, **maakuntalaissa (/)** **tarkoitettujen maakuntien** ja kuntien toimin on pyrittävä turvaamaan saariston kiinteä asutus luomalla väestölle riittävät mahdollisuudet toimeentuloon, liikkumiseen ja peruspalvelujen saantiin sekä suojaamaan saariston maisemakuvaa ja luontoa ympäristöhaitoilta."

Lakiesityksen perustelut (hallitus):

"2 §. Lain tarkoitus. Lain toteuttajina ovat tähän mennessä olleen valtio ja kunnat. Maakuntauudistuksen johdosta maakunnalle siirtyy uusia tehtäviä. Uutena laaja-alaisena toimijana maakunnalle, jolle siirretään kuntien ja valtion tehtäviä, tulee myös säätää osavastuu.

Valtiolla, eli eduskunnalla, valtioneuvostolla ja ministeriöillä, sekä sen alaisella hallinnolla tulee jatkossakin olla vastuuta saariston kehityksen edistämisestä annetun lain toteuttamisesta lainsäädännön, valtakunnallisen resurssien jaon ja hallinnon ohjauksen päätösvallan vuoksi. Lisäksi kunnille jää edelleen tehtäviä, muun muassa laaja kunnan elinvoiman edistämisen tehtävä, jonka vuoksi kunnilla säilyy vastuu saariston kehityksen edistämisestä annetun lain tavoitteiden toteuttamisesta."

b Hallitus esittää, että saaristolain 5 §:ssä määritelty valtiolle kuuluva vastuu huolehtia saariston liikennepalveluista siirretään maakunnalle valtion sijasta.

Sank esittää, että valtiolla säilytetään jatkossakin osavastuu saaristoliikenteen liikennepalvelujen järjestämisestä maakuntien rinnalla.

Hallituksen esittämä uusi SaarL 5 § *Liikenne- ja kuljetuspalvelut*

”Maakunnan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että saariston vakinaisella väestöllä on käytettävissään asumisen, toimeentulon ja välttämättömän asioinnin kannalta tarpeelliset liikenne- ja kuljetuspalvelut, sekä siitä, että nämä palvelut ovat mahdollisimman joustavat ja ilmaiset tai hinnaltaan kohtuulliset.

Milloin saariston vakinaiselle väestölle korvataan 1 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneita kustannuksia, on vesitse tehty matka otettava huomioon lisäkustannuksena siten kuin erikseen säädetään.

Valtio osallistuu saariston liikenne- ja kuljetuspalveluiden kustannusten kattamiseen valtion talousarvioon varatun määrärahan rajoissa.”

Lakimuutoksen perustelut (hallitus):

5 §. Liikenne- ja kuljetuspalvelut. Valtion sijaan vastuu liikenne- ja kuljetuspalveluista on jatkossa myös maakunnilla. Lisäksi pykälän 2 momentissa poistetaisiin maininta valtion varoista.

Pykälään lisättäisiin kuitenkin uusi 3 momentti, jossa todettaisiin valtion rahoitusvastuusta siltä osin kuin valtion talousarviossa on varattu määrärahaa.”

Sankn esitys uudeksi SaarL 5 §:ksi *Liikenne- ja kuljetuspalvelut*

”Valtion ja maakunnan on pyrittävä huolehtimaan siitä, että saariston vakinaisella väestöllä on käytettävissään asumisen, toimeentulon ja välttämättömän asioinnin kannalta tarpeelliset liikenne- ja kuljetuspalvelut, sekä siitä, että nämä palvelut ovat mahdollisimman joustavat ja ilmaiset tai hinnaltaan kohtuulliset.

Milloin saariston vakinaiselle väestölle korvataan 1 momentissa tarkoitetuista matkoista aiheutuneita kustannuksia, on vesitse tehty matka otettava huomioon lisäkustannuksena siten kuin erikseen säädetään.”

Lakimuutoksen perustelut (sank):

”5 §. Liikenne- ja kuljetuspalvelut. Vastuu saariston liikenne- ja kuljetuspalvelujen järjestämisestä laajennetaan koskemaan maakuntia valtion ohella. Saaristoliikennettä koskevan valtion osavastuun toteaminen saaristolain 5 §:ssä on yhdenmukainen saaristolain 1 §:n (saariston kehittämistä koskeva yleisvelvoite) esitetyn muutoksen kanssa. Valtion osavastuu on asianmukaista säilyttää lain-

säädännön, valtakunnallisen resurssien jaon ja hallinnon ohjauksen päätösval-
lan vuoksi.

Saaristoasiain neuvottelukunta

Puheenjohtaja, kansanedustaja

Hanna Kosonen

Hanna Kosonen

Pääsihteeri, neuvotteleva virkamies

Jorma Leppänen

Jorma Leppänen

Tiedoksi Maatalousministeri Jari Leppä
Kansliapäällikkö Jaana-Husu-Kallio, MMM
Osastopäällikkö Minna-Mari Kaila, MMM
Ryhmäpäällikkö Taina Vesanto, MMM

Saaristokunnat ja saaristo-osakunnat
Maakunnan liitot